

[Industriministeren]

slaget efter aftale med justitsministeriet medtaget nogle ændringer af retsplejelovens fuldbyrdelsesregler vedrørende værdipapirer.

Ændringerne i værdipapircentralloven vedrører bl.a. valg af medarbejderrepræsentanter og anerkendelse af andelskasser, der er under tilsyn, som kontoførende institutter.

Endvidere bestemmes, at industriministeren kan fastsætte regler om grundlaget for registrering samt om registrering af begrænsede rettigheder såsom panterettigheder.

Endelig foreslås indsat en præcisering af hjemmelen til, at centralen også kan foretage registreringer i forbindelse med afvikling af den del af børshandelen, der foregår som kommissionsforretninger, og det foreslås, at et kontoførende institut kan gøre adkomsten til et fondsaktiv betinget af købesummens betaling inden en vis frist.

Etableringsperioden for værdipapircentralen er nu ved at være afsluttet. Det er planen, at centralen skal træde i funktion i begyndelsen af april 1983, og det er af stor betydning, at de hermed forelagte ændringsforslag kan gennemføres i god tid forinden.

Idet jeg henviser til lovforslaget og dets bemærkninger, skal jeg derfor anbefale lovforslaget til folketingets velvillige og hurtige behandling.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Hermed tillader jeg mig for folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at opretholde aktstykke nr. 9 til finansudvalget vedrørende nedsættelse af kommunernes bloktilskud for 1983.

(Beslutningsforslag nr. B 7).

Forslaget fremsættes, fordi regeringen efter drøftelse med finansudvalget har fundet det mest hensigtsmæssigt at give det samlede folketing lejlighed til – som led i behandlingen af regeringens spareplan – at tage stilling til dennes konsekvenser for den kommunale økonomi.

Samtidig har regeringen – i forslagens bemærkninger – uddybet begrundelsen for, at nedsættelsen af tilskuddene foreslås fordelt efter kommunernes beskatningsgrundlag. Der er dermed også taget stilling til den kritik heraf, som har været fremført i den seneste tid.

Idet jeg i øvrigt skal henvide til beslutningsforslagets tekst, de ledsagende bemærkninger og vedlagte aktstykke nr. 9, skal jeg anmode folketinget om en hurtig og velvillig behandling af forslaget.

Jens Thoft (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds.

(Lovforslag nr. L 36).

Jeg skal til lovforslaget i øvrigt knytte følgende bemærkninger:

Lovforslaget har til formål 1) at ligestille lønmodtagere (etableringskontoloven) og erhvervsdrivende, 2) at begrænse mulighederne for frigivelse af investeringsfondshenlæggelse til investeringer i Danmark samt 3) at mindske den skattespekulation, som for tiden sker i henlæggelser til investeringsfonds.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:**Spm. nr. S 40**

1) Til *energiministeren* af:

Gade (SF):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at fastholde Danmarks teknologiske forspring på vindenergiområdet samt udnytte de meget store eksportmuligheder, der eksisterer på området netop nu?«

Gade (SF):

Det fremgår efterhånden klart af mange udsagn, at udviklingen inden for vindenergiområdet her i landet er nået så langt, at der er meget store muligheder for eksport af vindmøller. I første omgang er det amerikanske marked, her specielt Californien, inde i billedet. Som en nødvendig forudsætning for at skabe eksport og dermed udnytte de store muligheder for indtjening af valuta kræves et godt og stabilt hjemmemarked, ligesom netop eksportmulighederne understreger behovet for en øget forskning og uddannelse for at fastholde det teknologiske forspring, som Danmark har. Jeg kan tilføje, at det indtryk,

[Gade]

som man har mange steder fra om, at vi står i den situation, har jeg selv kunnet bekræfte under besøg, jeg er i gang med på en række vindmøllefabrikker her i landet.

Energiministeren (Enggaard):

Jeg er enig med spørgeren i, at danske vindmøller særlig til elproduktion er blandt de bedste i verden i dag. Det skyldes dels, at de danske elværker tidligt interesserede sig for vindkraft, og dels en overordentlig stor indsats fra det offentliges side. Denne indsats er kanaliseret gennem energiministeriet og industriministeriet.

Over energiministeriets forskningsprogrammer er der ydet 65,8 mill. kr. til området vindenergi; deraf vedrører 45 mill. kr. de store elproducerende møller, som elværkerne herudover har ydet ca. 10 mill. kr. til. De resterende godt 20 mill. kr. er anvendt til teknologiske udviklingsprojekter og konsulentbistand til fabrikanter inden for området mindre vindmøller. Under energiministeriets støtteordning for støtte til nye energiteknologier er anvendt omkring 10 mill. kr. til kommerciel udvikling af vindteknologi, ligeligt fordelt mellem store og mindre møller. Støtten til de store møller er givet med det formål at bringe resultater, der er opnået ved bygningen af de to store Nibe-møller videre fra forskningsstadiet til kommerciel udnyttelse. Over støtten til vedvarende energianlæg er der siden 1980 givet tilskud eller tilsagn om tilskud på i alt ca. 32 mill. kr. til opførelse af vindmøller. Der er oprettet en prøvestation for mindre vindmøller, hvor der dels sker en typegodkendelse af møller og dels ydes konsulentbistand til vindmøllefabrikanter.

Og hvis jeg skal give en status vedrørende, hvordan det ser ud for 1982, så kan jeg sige, at for de ca. ¾ af året 1982, som nu er gået, er der udbetalt 7,8 mill. kr. over kontoen vedvarende energianlæg, og hvis det fortsætter i samme takt i resten af året, svarer det til ca. 10 mill. kr. for 1982. Det skal også ses på baggrund af, at bevillingsrammerne er overordentlig meget bredere end det beløb, jeg her har nævnt.

Med denne brede indsats fra statens side mener jeg at der indtil nu er givet vindmølleteknologien gode vilkår både med hensyn til etablering af møller i Danmark og for udnyt-

telse af eksportmulighederne. Det er også mit indtryk, at vindmølleindustrien aktivt følger disse muligheder op.

De støtteordninger for vindmøller, jeg har omtalt, tænkes at fortsætte i de kommende år med rammer, der efter erfaringerne fra 1982 må antages at dække behovene.

Gade (SF):

Jeg skal sige tak for svaret, men dog konstaterer, at jeg ikke er enig i, at det har været med elselskabernes medvirken, i hvert fald ikke, at elselskaberne især skal roses for, at vi har fået en udvikling på vindenergiområdet.

Derimod skal det offentlige roses for, at vi er kommet så langt, som vi er kommet. Det skyldes i høj grad støtteordningerne, men meget mere – det indtryk har jeg dannet mig ved at besøge nogle af disse vindmøllefabrikker – at fabrikkerne håber – hvad de også mener er absolut nødvendigt – på at få sikret en hjemmemarkedsafsætning, fordi de netop nu – det er måske ikke trængt ind i denne sal – står med store ordrer, som de muligvis ikke kan effektuere, idet de ikke kan sætte en produktion i gang, da de er usikre over for hjemmemarkedet. Vi skal langt videre end det, jeg kan forstå regeringen lægger op til. Jeg kan se af ændringsforslag til finansloven, at man vil nedskære støtten til vedvarende energi med 70 mill. kr. Jeg mener helt klart, at regeringen gør det modsatte af at støtte en udvikling, som er i gang. Regeringen begynder nu en politik, der ser ud til at lægge gift for en udvikling, som på alle måder må siges at være positiv i retning af, at vi får en fornuftig produktion, og at vindmøller her i landet vil bidrage til at spare valuta. Det er en nicheudvikling, vi kan skabe inden for vores industriområde, og som kan sikre, at vi får en valuta-indtægt ved eksport.

Jeg vil også påpege, at branchen bliver usikker på grund af skiftende signaler fra skiftende regeringer. Et stabilt hjemmemarked er alfa og omega, og jeg må spørge ministeren, om han ikke mener, de alvorlige besparelser vil lægge gift for hjemmemarkedet.

Energiministeren (Enggaard):

Jeg er ikke enig i det udtryk, som spørgeren anvender. Der er ikke tale om at lægge gift for anvendelsen af vindenergi i Dan-

[Energiministeren]

mark. Det var også derfor, jeg i min besvarelse udtrykkeligt gengav nogle tal for, hvordan udviklingen har været i 1982. Jeg sagde, at hvis udviklingen fortsætter i den takt, som den har vist igennem den forløbne del af 1982, vil der være et beløb på ca. 10 mill. kr. til anvendelse for 1982.

Det skal ses på baggrund af det – og jeg er glad for at have lejlighed til at sige det – der har været gengivet i dagspressen om disse ting, at der på regeringens ændrede forslag til finanslov for 1983 er 54 mill. kr. til vedvarende energi. Når man tager i betragtning, at en aftagende del af det beløb skal anvendes til varmepumper, fordi der dér sker en reduktion af tilskudssatserne, som det er fastsat af min forgænger og af folketinget, vil man se, at der efter mit bedste skøn vil være god plads til de ansøgninger, der kan forventes inden for vindmølleområdet. Den udvikling, der er i antallet af ansøgninger om støtte til etablering af vindmøller, viser en ganske konstant og jævn udvikling igennem de senere måneder, og der er ingen særlig grund til at antage, at den skulle ændre sig, eller at der ikke skulle være plads til den i bevillingsmæssig henseende.

Gade (SF):

Jeg kan ikke helt fjerne det indtryk, at ministeren ikke helt har forstået nødvendigheden af, at der er brug for yderligere tiltag, yderligere offentlig aktivitet, for at stimulere en sektor, hvor der findes en hel række positive muligheder. Jeg kan godt høre, at ministeren mener, at der vil være bevillingsmæssig ramme nok, men det kan vi jo ikke vide. Det, jeg ønskede, og det, jeg mener er vigtigt at få sagt politisk, er, at vi får fremskyndet en proces, en omstilling, og at vi får sat alle ressourcer ind for at støtte et område, som er til fordel for Danmark, og som indgår i den danske energipolitik. Det er samtidig et område, som vi kan få meget ud af på eksportområdet. Jeg er sådan set lidt skuffet, fordi jeg synes, at der ikke er særlig store perspektiver i svaret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 41

2) Til *industriministeren* af:

Gade (SF):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at fastholde Danmarks teknologiske forspring på vindenergiområdet samt udnytte de meget store eksportmuligheder, der eksisterer på området netop nu?«

Anden næstformand (Mette Madsen):

Spørgsmålet vil blive besvaret af miljøministeren på industriministerens vegne.

Gade (SF):

Når jeg rejser nøjagtigt det samme spørgsmål over for industriministeren, er det for at understrege, at området har et industripolitisk aspekt, og for at understrege, at vi har udviklet en produktion – man kunne kalde det en niche – hvor vi er førende teknologisk, og hvor der i dag eksisterer store muligheder for eksport. Det er altså på tide, at man videreudbygger en helt ny sektor.

Det, jeg så efterlyser, er overblik og samordning, en forståelse for, at hvis man skal bygge et sådant vækstcenter op, er det nødvendigt med en samordning af en lang, lang række offentlige initiativer og af den private produktion, altså en industripolitik omkring vindenergi.

Industriministeren (Chr. Christensen, fg.):

Ud over de særlige initiativer til fremme af udviklingen på vindenergiområdet, som energiministeren har omtalt under besvarelsen af spørgsmål nr. S 40, er der for mig alene at tilføje, at industriministeriets generelle erhvervsfremmende ordninger naturligvis også kan anvendes på dette område, og at de faktisk bliver anvendt.

Således har teknologirådet de seneste år anvendt ca. 1 mill. kr. til generelle aktiviteter på vindenergiområdet, og rådet har nedsat en særlig initiativgruppe for vedvarende energi, som kan anslås at ville anvende ca. 1½–2 mill. kr. til generelle vindenergi projekter i 1983.

Under loven om statstilskud til produktudvikling er der siden 1980 givet tilsagn til ca. 20 virksomheder til projekter på vindenergiområdet, bl. a. på baggrund af, at energirådet er et af de områder, der gives prioritet ved administrationen af denne ordning.

Også eksportfremmemidlerne, der står til rådighed for alle eksporterende erhverv, bli-

[Industriministeren]

ver benyttet af vindmøllefabrikanterne, der har fået bistand til ansættelse af en eksportkonsulent.

Gade (SF):

Jeg takker for svaret. Jeg skal sige, at de ting, der er foretaget, er da gode nok. Grunden til, at jeg har stillet dette spørgsmål både til energiministeren og til industriministeren, har jo netop været, at jeg ville påpege, at vi her har en sektor, hvor vi ved lovgivning kunne støtte og derved sørge for, at de hindringer, som elselskaberne lægger for etablering fjernes, og at det offentlige også begynder at købe vindenergi. Hermed kunne vi sikre et hjemmemarked. Denne sikring af hjemmemarkedet kunne kædes sammen med øgede bevillinger – og ikke nedskæringer – til forskning og uddannelse på området og en offentlig indsats for eksporten, sådan at vi måske kunne prale af, at vi her havde en industripolitik.

Svaret, jeg fik, viser, at man har iværksat nogle tiltag, som jeg er enig i, og som jeg synes er gode, men jeg efterlyser en forståelse for og en vilje til at sige, at her er en sektor, her er en niche, her kunne laves en produktudvikling i et samvirke mellem en kraftig offentlig indsats og det private erhvervs-
liv.

Jeg skal så sige, at de samtaler, jeg har haft med vindmøllefabrikanter og firmaer i branchen viser, at de har dyb forståelse for, at skal de kunne udnytte de eksportmuligheder, der eksisterer, er det netop den samklang, der er nødvendig. Den synes jeg ikke jeg havde indtryk af at industriministeren havde forståelse for, og det er jeg ked af.

Industriministeren (Chr. Christensen, fg.):

Spørgeren efterlyser en forståelse for den nødvendige indsats på dette område, og spørgeren kunne ikke rigtig forstå, at denne erkendelse var til stede.

Jeg kan tilsige spørgeren, at denne erkendelse er til stede, og i øvrigt takker jeg for, at man har rejst spørgsmålet, som er særdeles relevant.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 51

3) Til *miljøministeren* af:

Lohmann (S):

»Hvilke foranstaltninger agter ministeren at sætte i værk for at undgå flere uheld på Kommunekemi i Nyborg?«

Skriftlig begrundelse

Der er i miljøstyrelsen truffet beslutning om, at miljøstyrelsen konstant skal have en tilsynsførende person på Kommunekemi til at overvåge sikkerhedsbestemmelserne.

Det er imidlertid et spørgsmål, om denne beslutning er ført ud i livet.

Med de uheld, der er sket på virksomheden, er det nødvendigt, at alarmeringssystemerne er i orden, og at sikkerhedsforanstaltningerne fungerer perfekt. Men uheldene har vist, at dette ikke er tilfældet, og derfor er der behov for, at sikkerhedsbestemmelserne strammes.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det er miljøstyrelsens opfattelse, at der næppe findes andre virksomheder herhjemme, hvor tilsynet er mere indgående end med Kommunekemi i Nyborg, men tilsynet med Kommunekemi skal også være effektivt. Derfor vil der også blive søgt oprettet en stilling i miljøstyrelsen som teknisk sagkyndig, der alene skal have til opgave at tage sig af tilsynet med Kommunekemi. Den pågældende skal opholde sig fast i Nyborg.

Jeg kan yderligere oplyse, at der på miljøstyrelsens foranledning er nedsat et ekspertudvalg, som har søgt at vurdere muligheden for yderligere at forbedre sikkerheden på Kommunekemi. Udvalgets rapport vil ifølge miljøstyrelsen fremkomme i den nærmeste fremtid.

Jeg har også bedt miljøstyrelsen om en redegørelse for de to seneste uheld på Kommunekemi. Jeg har desuden aftalt med formanden for Kommunekemis bestyrelse, borgmester Evan Jensen, at der skal afholdes et møde mellem ham og andre repræsentanter for Kommunekemi, når redegørelsen for de to seneste uheld foreligger.

På dette grundlag og på grundlag af rapporten om yderligere forbedringer af sikkerheden på Kommunekemi vil jeg drøfte med virksomhedens ledelse, hvilke skridt der skal tages for at opnå størst mulig sikkerhed i virksomhedens arbejde. Både Kommunekemis bestyrelse og jeg er selvsagt indstillet på,

[Miljøministeren]

at sikkerhedsforholdene på Kommunekemi skal være i orden.

Endelig kan jeg oplyse spørgeren om, at jeg har aftalt med formanden for folketingets miljø- og planlægningsudvalg, at vi snarest tager til Kommunekemi for på stedet at få indblik i, hvordan virksomheden fungerer.

Lohmann (S):

Jeg takker for ministerens redegørelse. Det var da meget positivt, at man ser således på det alvorlige problem, der er opstået omkring Kommunekemi. Det var i sin tid en meget stor miljømæssig landvinding, da der i kommunerne blev truffet beslutning om opførelse af Kommunekemi, og det var naturligvis samtidig af stor beskæftigelsesmæssig betydning for Nyborgområdet, at virksomheden blev placeret dér.

Det var miljømæssigt af betydning for det danske samfund, at vi fik en virksomhed, hvortil man kunne sende alle former for giftstoffer til destruering. Som så mange andre steder sker der det, at virksomheden vokser i takt med problemerne på giftstofområdet. Med årene opstår der lugtgener, og en vis utryghed breder sig i Nyborg, især i virksomhedens nærmeste omgivelser. Miljøstyrelsen, som har tilsynsmyndigheden, besluttede i sommer, at der konstant skal være en person på virksomheden med ansvar for, at sikkerhedsbestemmelserne overholdes, men dette er nu ikke sket. Jeg vil i den forbindelse spørge ministeren, hvad årsagen hertil er.

Problemet aktualiseres ved, at der den 1. oktober i år sker et uheld til fare for de ansatte og befolkningen i området, hvor det viser sig, at sikkerheds- og alarmeringssystemet ikke virker tilfredsstillende. End ikke politiet er udrustet med de nødvendige materialer til at kunne medvirke i en katastrofesituation.

Igen den 12. oktober sker der et uheld, endda af alvorlig karakter. Det er forstæeligt, at Nyborgs borgmester reagerer, som han gør, og kræver virksomheden lukket, indtil der er skaffet garanti for sikkerheden.

Det er lige så forstæeligt, at man omvendt vil sikre sig denne arbejdsplads. Derfor: hvad agter ministeren at gøre for at undgå flere uheld på Kommunekemi? Det var måske værd at overveje, om ikke virksomheden burde flyttes. Nok er det umiddelbart dyrt.

Jeg har læst i dagspressen, at det i værste fald skulle beløbe sig til op mod ¼ mia kr., hvilket isoleret betraget er et stort beløb. Men det er vel ikke så afskrækkende, når vi betænker den beskæftigelsesmæssige virkning heraf. Jeg tænker her ikke mindst på den dermed opnåede besparelse i udbetalingen af dagpenge, men først og sidst gælder det sikkerheden på og uden for virksomheden, og dette er derfor den primære grund til, at jeg mener, at en flytning af virksomheden vil være at foretrække.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Må jeg bede medlemmerne så nogenlunde overholde de to minutters taletid. Der bliver jo en omgang til.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har den største forståelse for spørgerens nervøsitet over det, der er sket, og over, hvad der kan ske på Kommunekemi. Det er også derfor, jeg omgående bad miljøstyrelsen om en redegørelse. Det vil være urigtigt af mig at foruddiskontere, hvad der kommer ud af den redegørelse, men jeg har i mit første svar gjort opmærksom på, at så snart redegørelsen for begge uheld foreligger, tager vi et møde sammen med Kommunekemis formand og repræsentanter for kommunerne i Kommunekemi.

Må jeg sige, når spørgeren antyder det fornuftige i at flytte virksomheden, at også dette må vi selvfølgelig overveje, men jeg vil tilføje, at jeg på det bedømmelsesgrundlag, jeg har nu, ikke finder, at der er baggrund for at flytte virksomheden. Det, vi skal, er at løse den opgave, der ligger i at sikre så godt, som man overhovedet kan, imod, at det, der er sket, ikke gentager sig, og heller ikke andre uheld.

Lohmann (S):

Jeg takker ministeren endnu en gang for den positive vilje til at løse dette problem. Når jeg kommer ind på spørgsmålet om en flytning af virksomheden, er det nok af hensyn til, at man ikke kan forudse, hvad der vil ske på området. Jeg glæder mig i hvert fald til, at vi får en debat i udvalget om det spørgsmål.

Maisted (FP):

[Maisted]

Finder ministeren ikke, at der her er tale om ganske skandaløse forhold? Nu tales der om to uheld, der er indtrådt for nylig, men det er jo kun tø ud af en række tilfælde, hvor Kommunekemi ikke har overholdt loven. Man kræver, at mindre virksomheder skal overholde miljølovene. De bliver forfulgt, de bliver straffet, men hver gang det drejer sig om store virksomheder, og især offentlige virksomheder, kommuner og Kommunekemi, sker der intet. Det er skandalen, og denne skandale strækker sig helt tilbage til etableringsfasen af Kommunekemi.

Det er jo ikke bedre med Nyborg by, der udleder urensset spildevand fra 17.000 indbyggere. Det er der heller ingen der har rørt noget ved. Vil ministeren sørge for, at især offentlige myndigheder begynder at opfylde miljøloven på linje med, hvad man kræver af danske virksomheder?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg skal sige til hr. Maisted, at jeg er enig i betragtningen om, at store virksomheder selvfølgelig skal overholde miljølovens bestemmelser lige så vel som mindre virksomheder. Også det vil vi kigge nærmere på.

Men jeg kan ikke dele hr. Maistedes opfattelse af, at det, der er sket derovre, er skandaløst, og heller ikke af, at vi, når der sker noget på Kommunekemi, ikke foretager os noget. Hvis hr. Maisted lyttede efter det svar, jeg gav hr. Lohmann, ville hr. Maisted vide, at vi reagerede prompte, men vi mener, at den redegørelse må komme frem, før vi sammen med Kommunekemis ansvarlige ledelse kan træffe beslutning om, hvad der skal ske.

Maisted (FP):

Som jeg gjorde miljøministeren opmærksom på, er det altså sager, der strækker sig helt tilbage til etableringsfasen. Det har været igennem en behandling i systemet og er endt hos ombudsmanden, der så til sidst sagde, at nu var den sag forældet, hvorefter man ikke kunne gøre mere ved de klager, der var kommet fra Nyborgs beboere. Det var den måde, man behandlede etableringsfasen på. Der har været en række andre sager. Kendsgerningen er, hr. minister, at man intet har foretaget sig derovre, man har talt om at ville gøre noget. Jeg glæder mig selvfølgelig over, at vi nu har fået en ny miljøminister, der vir-

kelig vil gøre noget, og det takker jeg selvfølgelig ministeren for.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg gør opmærksom på, at der skal stilles et spørgsmål, og at man taler til ministre og kolleger i tredje person.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Denne regerings opgave og min opgave er at tage fat på de problemer, der foreligger nu, og skue fremad. Det vil jeg bede om at hr. Maisted også vil gøre i denne sag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 46

4) Til *forsvarsministeren* af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren bekræfte oplysninger om, at forsvaret af Jylland forudsætter, at hele jyske division i fredstid forskydes til Slesvig-Holsten til opstilling langs Elben?«

Skriftlig begrundelse

I forskningsrapport nr. 5 fra Dansk Udenrigspolitisk Institut, »Allierede forstærkninger til Danmark« har forfatteren, Bjarne Lindhardt, med udgangspunkt i danske og amerikanske kilder anført det synspunkt (side 38), at forudsætningen for forsvaret af Jylland i en Øst-Vest-konfrontation er, at hele jyske division forskydes til Elben.

Af journalist Jens Jørgen Jægers bog »Atomkrig i Danmark« (København 1981) fremgår det side 88 og 89: »Som et led i Danmarks (eller måske rettere NATOs) krigsberedskab skal de 3 jyske brigader, der tilsammen udgør hele jyske division, flyttes ud af landet sydpå ned til Slesvig-Holsten, hvor de sammen med en vesttysk panserdivision og en vesttysk lokalforsvarsbrigade skal imødegå et eventuelt Warszawapagtangreb helt fremme ved grænsen til Østtyskland.«

Anden næstformand (Mette Madsen):

Spørgsmålet besvares af socialministeren på forsvarsministerens vegne.

Jens Thoft (SF):

[Jens Thoff]

Jeg har med mit spørgsmål ønsket at rette offentlighedens søgelys mod den kendsgerning, at danske jensers tapre forsvar af fædrelandet er en saga blot, i hvert fald for den jyske del af de danske jensers. Hele jyske division skal nemlig i fredstid – og jeg understreger: i fredstid – sendes til Vesttyskland. Forsvaret af Jylland vil derefter blive varetaget af amerikanske og britiske læderhalse, som ligeledes i fredstid skal stilles op her i landet. NATOs idé om fremskudt forsvar betyder i realiteten, at NATO-styrkerne – og det omfatter jo altså også de danske – skal opstilles langs med grænsen til DDR ved Elben. Ingen synes selvfølgelig, at det er særlig rart, at krigen foregår på eget territorium, og derfor planlægger begge parter, såvel NATO som Warszawapagten, at krigen skal føres fremskudt.

Jeg har altså med mit spørgsmål ønsket at rette søgelyset mod den kendsgerning, at de danske jenser i fredstid skal udkommanderes og opstilles langs med Elben.

Forsvarsministeren (Palle Simonsen, fg.):

Jeg skal ikke søge at kommentere spørgers mange påstande, men prøve at svare på det konkrete spørgsmål, der er stillet. Enhedskommandoens område strækker sig som bekendt fra Skagen i nord til Elben i syd. Forsvaret af Jylland er baseret på den opfattelse, at en indsættelse af danske styrker i Slesvig-Holsten sammen med styrker fra Forbundsrepublikken giver de bedste muligheder for at afvise en fra syd kommende angriber. Dette har i øvrigt været opfattelsen gennem de sidste 20–30 år. En indsættelse af styrkerne vil afhænge af den aktuelle situation.

Jens Thoff (SF):

Det er ikke helt rigtigt, hr. minister, at det har været sådan de sidste 20–30 år. Jeg har prøvet at gå tilbage i debatterne, som fandt sted i begyndelsen af 60erne omkring enhedskommandoen, og dér er det grundlæggende jo netop, at de skiftende forsvarsministre – det drejede sig om forsvarsministrene Viktor Gram og Poul Hansen – gentagne gange over for dette ting har understreget, at i fredstid ville enhedskommandoen ikke få nogen som helst funktioner.

Nu er det jo imidlertid sådan, at man planlægger som led i en krisestyring – og det

vil sige i fredstid – at forlægge hele jyske division ned til Slesvig-Holsten. Det betyder i realiteten, at de danske styrker vil optræde uden for Danmarks grænser i fredstid, og det er det forhold, jeg har ønsket at henlede offentlighedens opmærksomhed på. Det har ikke været vedtaget her i folketinget, og det har ikke været diskuteret i befolkningen.

Forsvarsministeren (Palle Simonsen, fg.):

Jeg kan give spørgeren ret i, at det naturligvis er en spændende diskussion, men jeg må sige til spørgeren, at det er også en teoretisk diskussion, fordi en afklaring af, hvad der vil finde sted, kun kan ske, når der er en konkret situation at tage stilling til. Derfor er mit eneste konkrete svar på spørgerens spørgsmål det, som jeg også allerede har sagt, at en indsættelse af styrkerne vil afhænge af den aktuelle situation.

Jens Thoff (SF):

Det har ministeren naturligvis ret i, men ikke desto mindre kender vi jo fra de militærøvelser, som foregår, f.eks. forlægningsøvelser ned til Slesvig-Holsten, de forberedelser, man allerede træffer i øjeblikket, og som man f.eks. har truffet i forbindelse med øvelsen Bold Guard, som afholdtes for nylig. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at det foregår, og det kan ikke nytte, at ministeren siger, at det ved vi først noget om, når krigen er udbrudt. Der findes jo allerede i dag en klar og præcis planlægning, som viser, hvad der er forsvarrets hensigt i denne tænkte situation.

Forsvarsministeren (Palle Simonsen, fg.):

Jeg er nødsaget til at sige til spørgeren, at dette har ikke noget med militærøvelser at gøre. Det, der er det konkrete, er den politiske beslutning, der træffes, når der er en aktuell situation at tage stilling til, og længere kan man ikke komme i besvarelsen.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Anden næstformand (Mette Madsen):

[Anden næstformand]

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Birthe Hansen: spm. nr. S 10
 Tommy Dinesen: spm. nr. S 11
 Collet: spm. nr. S 12
 Steenholdt: spm. nr. S 13
 Glistrup: spm. nr. S 14
 Inge Krogh: spm. nr. S 17
 Bernhard Baunsgaard: spm. nr. S 18
 Steffensen: spm. nr. S 19
 Knud Lind: spm. nr. S 22
 Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 23 og 24
 Dohrmann: spm. nr. S 29
 Birgith Mogensen: spm. nr. S 30
 Kaj Poulsen: spm. nr. S 38
 Poulsgaard: spm. nr. S 39

Spm. nr. S 10

Til *socialministeren* (4/10 82) af:

Birthe Hansen (SF):

»Hvor hurtigt efter folketingsårets begyndelse agter ministeren at fremsætte lovforslag om afskaffelse af laveste invalidepension i overensstemmelse med folketingsbeslutning af 25. maj 1982?«

Begrundelse

Spørgsmålet skyldes hensynet til den store part af modtagere af laveste invalidepension, som af økonomiske grunde afventer den høje pensionsudbetaling.

Besvarelse (12/10 82):

Socialministeren (Palle Simonsen):

Det planlagte lovforslag om afskaffelse af laveste invalidepension må udskydes, idet regeringen ikke finder det muligt at bruge 320 mill. kr. i 1983 til dette formål.

Der vil derfor ikke af regeringen blive stillet ændringsforslag om den forhøjelse af kontoen for invalidepension, som en opfølgning af folketingsbeslutningen af 25. maj 1982 ville nødvendiggøre.

Med finanslovsforslaget er det således regeringens hensigt at fastslå, at den gældende førtidspensionslovgivning, herunder reglerne om laveste invalidepension, skal vedblive at gælde, indtil der er økonomisk grundlag for at gennemføre en samlet revision af førtidspensionslovgivningen.

I et ændringsforslag til den uændrede finanslovskontos anmærkninger vil der udtrykkeligt blive redegjort for regeringens hensigt, og folketinget vil herigennem få lejlighed til at tage stilling til spørgsmålet.

Vedtagelsen af finansloven indebærer, at de gældende regler om invalidepension fortsat skal finde anvendelse, og folketingets tilslutning hertil vil af regeringen blive taget som udtryk for, at folketingsbeslutningen om afskaffelse af laveste invalidepension må anses for bortfaldet.

Spm. nr. S 11

Til *justitsministeren* (5/10 82) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Hvad har ministeren tænkt sig at gøre for, at myndighederne får underretning om, at gift- eller kemikalietransporter i Danmark bliver godkendt af de myndigheder, der skal tilkaldes ved uheld?«

Begrundelse

På baggrund af flere sager, bl. a. i fjernsynet om Simestedulykken, hvor der allerede for 10 år siden blev lovet initiativer på området, og af transporten af gifte fra Sverige samt togvognen ved Rødby færgehavn, som kunne eksplodere ved almindelige sommer-temperaturer, skulle der nødigt ske en ulykke, før der tages nogle initiativer.

Besvarelse (15/10 82):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Med spørgsmålet sættes fokus på det beredskab, der er opbygget til bekæmpelse af uheld og ulykker med farlige stoffer på landjorden.

Jeg kan her oplyse, at vi i en årrække har haft et permanent beredskab, der er parat til at rykke ud med meget kort varsel. Hvis jeg kort skal beskrive beredskabet, består det af et 1. trin, der er placeret hos det lokale brandvæsen, der alarmeres i tilfælde af uheld med farlige stoffer. Skulle der imidlertid være tale om et større uheld, således at 1. trin af beredskabet ikke slår til, kan den lokale brandinspektør (udrykningslederen) tilkalde 2. og eventuelt 3. trin, der er placeret på en række centralt beliggende større brandstatio-

[Justitsministeren]

ner og CF-kaserner, der råder over såvel specialudstyr som mandskab.

Jeg finder ikke, at der på nuværende tidspunkt er dokumenteret noget behov for generelt at skærpe dette beredskab.

Spm. nr. S 12

Til *ministeren for skatter og afgifter* (5/10 82) af:

Collet (KF):

»Hvorledes stiller ministeren sig til at ændre reglerne for momsindbetalinger, således at en virksomhed, der har et tilgodehavende hos et betalingsstandsnings- eller konkursbo, kan vente med at indbetale moms af dette tilgodehavende hos disse boer til toldvæsenet, indtil beløbet eller en del heraf faktisk indbetales, enten ved ophævelse af betalingsstandsningen eller ved afvikling af konkursboet?«

Begrundelse

For tiden er der mange konkurser og betalingsstandsninger i erhvervslivet. Således som reglerne nu er indrettet, bliver et foretagende, der har solgt varer eller tjenester til de nævnte virksomheder, nødt til at indbetale moms af salget til toldvæsenet uden at have fået disse penge fra betalingsstandsnings- eller konkursboet. Først efter afslutning af en sædvanligvis langvarig behandling får virksomheden pengene tilbage fra toldvæsenet. Dette forhold kan give de berørte virksomheder en likviditetsbelastning i en lang periode. Denne likviditetsbelastning kan for svagt kørende virksomheder være årsagen til, at virksomheden må standse sine betalinger, hvorefter den onde cirkel kan fortsætte.

Besvarelse (12/10 82):

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Føighel):

Momslovens generelle system er bygget op således, at betalingen for en afgiftsperiode sker på grundlag af de i perioden (kvartalet eller for landbrugsvirksomheder m.v. halvåret) stedfundne leverancer.

Dette system, som vi nu ligesom de øvrige EF-lande er forpligtede til at følge, kan ikke ensidigt ændres.

Konstaterede tab på uerholdelige fordringer i afgiftsperioden kan imidlertid fradrages ved virksomhedens angivelse af sin afgiftspligtige omsætning.

I konkursboer har man her godkendt, at en virksomhed kan foretage et foreløbigt fradrag, inden bobehandlingen er afsluttet, når der foreligger en erklæring fra boets kurator om den forventede dividende.

Et tilsvarende foreløbigt fradrag har ikke hidtil været godkendt i betalingsstandsningsboer. Jeg mener dog, at der kan være grund til at overveje, om ikke et foreløbigt fradrag bør kunne godkendes også for fordringer i betalingsstandsningsboer. Jeg har derfor foranlediget spørgsmålet taget op til en hurtig undersøgelse i ministeriet.

Spm. nr. S 13

Til *ministeren for Grønland* (5/10 82) af:

Steenholdt (Grønl.):

»I forbindelse med M/S »Magnus Jensen« forlis bedes det oplyst, om Den kongelige grønlandske Handel er omfattet af statens selvforsikring eller handelen har tegnet forsikring mod tab som følge af skader på Handelens ejendom og skibe, og om Handelen har dækket sig ind mod eventuelle tab som følge af skader ved en meravance, der henstår som en reserve, og endelig, om det kan forventes, at fremtidige tab vil blive søgt dækket ved et tillæg til Handelens gældende takster.«

Begrundelse

Som alle formentlig er bekendt med, har Den kongelige grønlandske Handel sat fragtraterne op med 19 pct. for resten af 1982. Handelen har som begrundelse anført, at forhøjelsen skyldes merudgifter, der påføres Handelen ved chartering af anden kapacitet i stedet for det forliste »Magnus Jensen«. Der er altså tale om dækning af merudgifter i forbindelse med en på et af Handelens skibe opstået skade, der normalt ifølge sædvane dækkes af staten som selvforsikrer. Ved forhøjelsen af fragtraterne med 19 pct. synes der at være sket en ændring i forhold til de almindelige regler om staten som selvforsikrer.

Besvarelse (12/10 82):

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Den kgl. grønlandske Handel er omfattet af statens selvforsikring. Der er derfor ikke tegnet forsikring mod tab som følge af skader på KGHs ejendom og skibe.

I forbindelse med M/S »Magnus Jensen«s forlis i december 1981 var KGH nødsaget til at indchartre ekstra tonnage i 1982 til befordring af godsmængderne til og fra Grønland. Udgiften til chartring og drift af denne tonnage beløb sig i 1982 til 23 mill. kr. En del af disse meromkostninger modsvarede af besparelser ved »Magnus Jensen«s drift. Disse besparelser androg ca. 11,1 mill. kr., hvorefter nettoudgiften til indchartring og drift af erstatningstonnage androg 11,9 mill. kr.

Ministeriet for Grønland ansøgte ved skrivelse af 1. juli 1982 finansministeriet om tilladelse til at optage merudgiften ved indchartring af erstatningstonnage på forslag til lov om tillægsbevilling for 1982 under konto 2.09, Den kgl. grønlandske Handel. Finansministeriet meddelte den 5. august 1982, at finansministeriet ikke ville kunne imødekomme ministeriet for Grønlands ønske om en rammeforhøjelse på 11,9 mill. kr. til indchartring og drift af erstatningstonnage for »Magnus Jensen«, men henviste ministeriet til i stedet enten at anvise kompenserende besparelser for det søgte beløb eller at søge sig dækket ind ved indtægtsforhøjelser. KGH havde ingen mulighed for at påvise kompenserende besparelser for merudgiften, hvorfor KGH i overensstemmelse med finansministeriets pålæg så sig nødsaget til at inddække merudgiften gennem en forhøjelse af satserne for fragtforsendelser til Grønland, gældende fra 1. september 1982 og indtil årets udgang. Det ekstraordinære, midlertidige tillæg androg 19 pct., der samtidig dækkede merudgifter i forbindelse med olieprisstigninger som følge af forhøjede dollarkurser.

I det omfang fremtidige tab af lignende art ikke vil kunne dækkes ind ved rammeudvidelser eller gennem kompenserende besparelser, vil KGH i lighed med det foreliggende tilfælde være henvist til at søge merudgifter dækket ind gennem forøgede indtægter.

Spm. nr. S 14

Til finansministeren (6/10 82) af:

Glistrup (FP):

»Ministeren bedes oplyse den totale udgift pr. ansat i centraladministrationen og i oplysningen bl. a. medregne lokaleudgift, kantineudgift samt udgifterne til telefon, inventar, forsikringer, rengøring, lys og varme.«

Begrundelse

Det løbende underskud i den offentlige sektor stiger jo med en sådan fart, at det må forventes at passere 250 mia. kr. årligt i 1984 eller 1985.

Da henvend halvdelen af de offentlige udgifter er personaleomkostninger, kan det ikke undgås, at når der engang kommer en oprydningsregering, skal denne til at tage fat også på disse beløb. Normalt ses de alene oplyst med den rene løn uden hensyntagen til for eksempel pensions- og feriepengeforpligtelser og de mange andre positive omkostninger, der er forbundet med at have et personale. Derfor gælder det jo om at få tallene belyst, sådan at man virkelig kan se, hvad for eksempel centraladministrationens personale koster, og heri må selvfølgelig også indregnes, hvad man kunne antages at få ud af at sælge Den røde Bygning og andre ejendomme, hvor centraladministrationen har til huse, idet der jo, hvis de pågældende ejendomme blev afhændet, ville opnås en årlig besparelse på 25 pct. af salgssummen svarende til, hvad statsobligationsrenten må forventes at være efter udløbet af den periode på 1–2 år, som det ville tage at afvikle de pågældende bygninger og få deres kontantværdier indbetalt til statskassen.

Besvarelse (13/10 82):

Finansministeren (Christoffersen):

Driftsudgifterne ud over lønudgifter pr. heltidsansat i centraladministrationen udgør 50–60 pct. af gennemsnitslønudgiften pr. heltidsansat. Den totale gennemsnitsudgift pr. ansat i centraladministrationen varierer mellem 223.000 kr. og 236.000 kr. årligt (pris- og lønniveau 1. januar 1981), alt efter om personalet er placeret i en af statens ejendomme eller der er tale om nye lejemål.

Spm. nr. S 17

Til justitsministeren (6/10 82) af:

Inge Krogh (KrF):

[Inge Krogh]

»Vil ministeren drage omsorg for, at politistyrken i Nyborg, der skal foretage advarselskørsel ved giftudslip fra Kommunekemi i Nyborg, bevilges beskyttelsesdragter og gasmasker?«

Begrundelse

Den 1. oktober var der alarm fra Kommunekemi på grund af giftudslip, hvor man en overgang ikke beherskede situationen. Byens sirener gik i gang, men mange vidste ikke, hvad det drejede sig om, og hvordan de skulle forholde sig. Befolkningen burde have fået oplysning gennem politiet, f. eks. fra højttalervogne. Men det kunne ikke ske på grund af manglende udstyr.

Besvarelse (15/10 82):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Politimesteren i Nyborg har over for justitsministeriet oplyst, at det er hans vurdering, at den eksisterende beredskabsplan er et egnet grundlag for politiets arbejde i katastrofesituationer. Erfaringerne i forbindelse med hændelsen ved Kommunekemi den 1. oktober 1982 har dog vist, at planen på visse punkter kan forbedres. Således vil bl. a. spørgsmålet om yderligere beskyttelsesudstyr til politiet blive rejst over for rigspolitichefen, ligesom spørgsmålet om forbedringer af det gældende varslingsystem vil blive overvejet.

Justitsministeriet kan henholde sig til det af politimesteren oplyste.

Spm. nr. S 18

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (6/10 82) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Hvad agter ministeren at foretage i anledning af de økonomiske vanskeligheder ved statens teaterskole?«

Begrundelse

Ifølge oplysninger i dagspressen – bl.a. Politiken 6. oktober – har teaterskolen måttet afskedige 30 af 39 lærere, fordi der ikke var penge til lønninger.

Rektor Arne Skovhus udtaler i denne anledning, at det kan medføre, at skolen ikke kan fungere.

Besvarelse (13/10 82):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Statens Teaterskole har af økonomiske grunde ikke mulighed for i den resterende del af 1982 at bevare de til skolen knyttede timelærere.

Baggrunden for, at skolen i de senere år har haft vanskelige økonomiske forhold, er bl.a., at der i 1979-80 blev foretaget en omstrukturering af skolens undervisningsplaner, hvorved instruktør- og scenograflinierne blev udbygget. Ved omstruktureringen blev fastlagt et aktivitetsniveau, som det med de bevilgede tilskud på finansloven ikke har været muligt at opretholde.

Jeg finder det uheldigt, at skolen ikke er i stand til at gennemføre en forsvarlig undervisning i den resterende del af 1982, og jeg vil derfor snarest søge om finansudvalgets tilslutning til, at der i 1982 ydes en ekstraordinær bevilling på 300.000 kr. til videreførelse af skolens undervisning mod en besparelse andetsteds på finansloven.

Jeg har endvidere overvejet, om det ville være muligt i 1983 at søge en mindre forhøjelse af skolens bevillinger, men i den nuværende økonomiske situation ser jeg mig ikke i stand til at søge en sådan merbevilling fremskaffet.

Ministeriet vil derfor i samarbejde med skolen drage omsorg for, at undervisningen for hele året 1983 planlægges således, at skolen ikke bringer sig i samme økonomiske situation som i år.

Spm. nr. S 19

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (6/10 82) af:

Steffensen (KrF):

»Vil ministeren bekræfte, at kommunerne fremover kan bevare deltidsbibliotekerne og deltidsbibliotekarerne?«

Begrundelse

Folketingets partier har i løbet af foråret og sommeren fået mange henvendelser fra

[Steffensen]

kommunalbestyrelser og kommunalbestyrelsesmedlemmer, der finder det uheldigt, at deltidsbibliotekerne og deltidsbibliotekarerne skal erstattes af heltidsbiblioteker og heltidsbibliotekarer. Det vil komme til at betyde en dårligere service på biblioteksområdet og vil blive økonomisk uoverkommeligt.

Besvarelse (13/10 82):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg har ingen planer om at fremsætte lovforslag, der ændrer kommunernes muligheder for at bevare deltidsbibliotekerne og deltidsbibliotekarerne.

Den dispensationspraksis, der hidtil har været fulgt ved opretholdelse af deltidsbiblioteker, og som har medført, at kommuner, i det omfang de har ønsket det, har kunnet opretholde en deltidsbiblioteksordning, vil blive fortsat.

Spm. nr. S 22

Til *indenrigsministeren* (7/10 82) af:

Knud Lind (FP):

»Ministeren bedes redegøre for, hvorfor godkendelses- og registreringstiden for et nyt lægemiddel i gennemsnit ligger på ca. 2½ år og i nogle tilfælde på op til 4 år, og samtidig oplyse, i hvor mange tilfælde sundhedsstyrelsens lægemiddelafdeling har efterlevet EF-direktivet om, at sagsbehandlingen i forbindelse med markedsføringstilladelse ikke må være over 120 dage.«

Begrundelse

I EF-direktivet, der omhandler behandlingstiden i forbindelse med registrering af nye lægemidler, står der: »Medlemsstaterne træffer alle hensigtsmæssige forholdsregler for at hindre, at sagsbehandlingen vedrørende meddelelsen af en markedsføringstilladelse varer længere end 120 dage fra ansøgningens indgivelse at regne.«

Det må stå klart, at et lægemiddel bør have den fornødne undersøgelse, inden det bliver godkendt, men det er forkasteligt, når det i Danmark tager 3 år og 10 måneder at godkende et produkt. Samme præparat var allerede da for længst på lyntid blevet registreret både i Norge og i Sverige, hvor det meget

hurtigt placerede sig stærkt på markedet som et fortræffeligt nyt præparat. Den lange behandlingstid i sundhedsstyrelsens lægemiddelafdeling går først og fremmest ud over de patienter, der i den lange ventetid kunne have haft glæde og hjælp af det nye lægemiddel.

Det er derfor rystende, når man i Medicinal Debat af oktober 1982 nr. 20 ser kontorchef Ebba Lund citeret for på spørgsmålet: »Hvis nu et firma under alle omstændigheder vil holde fast ved EF-reglen om de 120 dage – hvad så?« at svare: »Så kunne man forestille sig som den yderste konsekvens, at man ganske enkelt meddelte firmaet, at dets ansøgning om registrering var afvist. Og det kan firmaerne heller ikke være tjent med.«

Besvarelse (13/10 82):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Lægemidler (farmaceutiske specialiteter) skal i medfør af lægemiddellovens § 13, stk. 1, godkendes (registreres) af sundhedsstyrelsen, før de kan markedsføres.

En ansøgning fra et lægemiddelfirma om registrering af en specialitet indeholder ofte et særdeles omfangsrigt dokumentationsmateriale. For enklere sager (f.eks. allerede kendte præparater) er materialet forholdsvis beskedent, men for nye præparater skal der forelægges en samlet fremstilling af præparatets farmaceutiske, kemiske, farmakologiske, toksikologiske og kliniske egenskaber, der fylder flere hundrede sider, undertiden op til flere tusinde sider. Gennemgang og vurdering af et sådant materiale, der skal forelægges for registreringsnævnet og i særlige tilfælde for udpegede eksperter, må nødvendigvis tage en del tid. På grund af den betydelige interesse, der især fra industriens side er om registreringstiderne, har sundhedsstyrelsen systematisk i de senere år offentliggjort statistikker, der belyser disse registreringstider. Det fremgår af vedlagte statistik, at for helt nye præparater (gruppen »Ikke tidligere markedsførte specialiteter«) blev der i alt færdigbehandlet 82 sager i 1981; heraf havde 35 sager en sagsbehandlingstid under 1 år, 47 over 1 år. Der foreligger ikke tilsvarende statistikker til belysning af den gennemsnitlige behandlingstid. Efter sundhedsstyrelsens skøn er den gennemsnitlige behandlingstid for nye præparater knap 2 år og for gruppe 1

[Indenrigsministeren]

og 2 i den vedlagte statistik (dvs. eksklusive »Ændringer i markedsførte præparater« og »Registreringsfornyelse«) godt 1 år. Det må dog anføres, at der er en betydelig spredning omkring disse gennemsnitstal. Ovenstående statistikoplysninger m.v. refererer til en enkelt behandling i registreringsnævnet og sundhedsstyrelsen af en sag. Ofte vil en fabrikant efter et afslag på en ansøgning efter en vis tid indgive en fornyet ansøgning med supplerende dokumentationsmateriale, og opgjort på denne måde vil den »samlede registreringstid« væsentligt kunne overstige de ovenfor angivne talstørrelser.

Da hverken sundhedsstyrelsen eller indenrigsministeriet finder den nuværende situation tilfredsstillende, har sundhedsstyrelsen påbegyndt et arbejde for at få registreringstiderne nedbragt. Som en midlertidig foranstaltning har sundhedsstyrelsen i indeværende år overført ekstra ressourcer til registreringsarbejdet på bekostning af andet arbejde. Det er hensigten til næste år at etablere en mere permanent ordning med henblik på at opnå en samlet, mere smidig og effektiv til-

rettelæggelse af det samlede registreringsarbejde.

EF-reglen om en ekspeditionstid på 120 dage findes i EFs »1. specialitetsdirektiv« fra 1965. Den stammer således fra en tid, hvor registreringsarbejdet var væsentlig mere ukompliceret og af væsentlig mindre omfang end i dag. Sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet finder, at reglen burde afskaffes, fordi den ikke har legale virkninger, og fordi den ikke er udtryk for et rimeligt mål. Med det arbejde, der fra registreringsnævnets og sundhedsstyrelsens side skal præsteres i de enkelte registreringssager, må registreringstider på omkring 12 måneder anses for mere rimelige. Det er i øvrigt sundhedsmyndighedernes indtryk, at 120 dages reglen ikke efterleves konsekvent i de andre EF-lande.

Som nævnt finder både sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet, at den bestående tilstand er utilfredsstillende, og man vil derfor i den kommende tid følge området nøje med henblik på en nedbringelse af registreringstiderne.

Bilag

Uddrag af sundhedsstyrelsens årsberetning for 1981

Tabel 18.10.2 Antal sager behandlet i registreringsnævnet i 1981

Sagstyper	Sager pr. 1/1-81	Tilgåede sager i 1981	Afsluttede sager i 1981		Sager pr. 31/12-81	Behandlingstid Antal dage			
			I alt	Heraf godkendt		1-120	121-240	241-360	over 360
1) Ikke tidligere markedsførte specialiteter	118	119	82	31	155	1	19	15	47
Heraf:									
Originalpræp.	39	32	19	6	52	0	0	0	19
Synonympræp.	36	57	36	19	57	1	10	11	14
Analogpræp.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kompositapræp.	16	16	9	3	23	0	1	2	6
Sera-vacciner	18	9	8	0	19	0	0	0	8
P-piller + IUD	4	0	1	1	3	0	0	1	0
EF-CPMP ansøgning	5	5	9	2	1	0	8	1	0
2) Tilføjelser til sortiment	41	98	75	45	64	14	28	30	3
Heraf:									
Nye disp. former	18	42	27	9	33	1	7	17	2
Nye styrker	11	32	22	18	21	5	6	10	1
Nye indikationer	11	22	24	16	9	8	13	3	0
Div. tilføjelser	1	2	2	2	1	0	2	0	0

[Indenrigsministeren]

3) Ændringer i markedsførte præparater	20	55	52	48	23	36	11	5	0
Heraf:									
Sammensætning	3	4	4	4	3	1	2	1	0
Emballage	0	2	1	0	1	0	1	0	0
Navn	12	13	23	20	2	21	1	1	0
Receptgruppe	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Diverse	5	35	24	24	16	14	7	3	0
4) Registreringsfornyelse	4	659	658	657	5	14	352	292	0
Heraf:									
Forlængelse af begrænset udlevering	4	4	6	5	2	0	2	4	0
Registreringsforlængelse	0	652	652	652	0	14	350	288	0
Diverse	0	3	0	0	3	0	0	0	0
Total nye i alt	183	931	867	781	247	65	410	342	50
Genans. i alt	67	125	98	49	94	45	25	22	6
Total	250	1056	965	830	341	110	435	364	56
Heraf:									
Antal sager fra danske firmaer									
Total nye i alt	37	281	269	253	49	23	176	61	9
Genans. i alt	8	18	15	9	11	8	5	2	0
Total danske	45	299	284	262	60	31	181	63	9
Heraf:									
Antal sager fra udenl. firmaer									
Total nye i alt	146	650	598	528	198	42	234	281	41
Genans. i alt	59	107	83	40	83	37	20	20	6
Total udenlandske	205	757	681	568	281	79	254	301	47

Spm. nr. S 23

Til statsministeren (7/10 82) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil statsministeren oplyse, hvilken effekt den samlede fremlagte pakke har på arbejdsløshedstallene for 1982, 1983 og 1984, og samtidig oplyse om, hvilke beregningsmodeller der er brugt i arbejdet med at finde frem til tallene?«

Begrundelse

Spørgsmålet er foranlediget af et svar, undertegnede har modtaget på spørgsmål nr. 1190 (1981-82, 2. samling) stillet til finansministeren.

Dette svar er et teknisk svar, hvilket jeg i øvrigt også har bedt om, men det burde efter min bedste overbevisning have været fulgt op med en samlet vurdering, så meget mere som finansministeren selv i besvarelsen netop præciserer, at det ikke lader sig gøre blot at

lægge flere enkeltforanstaltningers virkninger sammen for at finde frem til skønnet. Mit første spørgsmål (1190) er ganske vist stillet i forbindelse med den tidligere regerings planer om besparelser på 10 mia kr., men da den nuværende finansminister har svaret, havde jeg forventet at få en samlet vurdering af de nugældende præmisser.

I det øvrige materiale, der er tilstillet folketingsmedlemmerne, er det ikke muligt at aflæse arbejdsløshedstallene, heller ikke i den såkaldte hvidbog; derfor vælges denne fremgangsmåde med at stille spørgsmålet direkte til statsministeren.

Besvarelse (19/10 82):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Regeringen har været tilbageholdende med at fremlægge samfundsøkonomiske beregninger, hvilket hænger sammen med flere afgørende forhold.

Regeringens udspil repræsenterer et systemskifte i den økonomiske politik og byg-

[Statsministeren]

ger derfor på en række psykologiske og andre elementer, som de anvendte modeller ikke kan tage hensyn til.

En tilfredsstillende belysning af de samfundsøkonomiske virkninger af regeringens udspil forudsætter bl.a., at der tages hensyn til virkningerne af et medfølgende rentefald. Det sker ikke ved anvendelsen af de eksisterende samfundsøkonomiske modeller.

Det har endvidere ikke god mening at vurdere de langsigtede virkninger af regeringens politik, før også forslaget om investeringsfremme kan medtages i beregningsgrundlaget. På et senere tidspunkt vil det blive forsøgt at udarbejde samfundsøkonomiske beregninger, der på et mere tilfredsstillende grundlag kan belyse de langsigtede virkninger af regeringens politik.

Virkninger af forventningsskift, lavere rente og forslagene om investeringsfremme vil imidlertid ikke kunne få øjeblikkelige virkninger, men vil sætte sig gradvis igennem. For 1983 kan der derfor gives et – om end usikkert – skøn over de samfundsøkonomiske virkninger af regeringens program til genopretning af dansk økonomi. Betalingsbalancen skønnes at blive forbedret med ca. 4 mia kr. i forhold til et skønnet underskud uden indgreb på ca. 20 mia kr. Statsfinanserne vil forbedres med ca. 12 mia kr. For 1983 må der, også efter gennemførelsen af regeringens forslag, imødeses en stigning i arbejdsløsheden, men en sådan udvikling er uundgåelig, hvis de voksende balanceproblemer skal bringes under kontrol og der skal skabes grundlag for en holdbar fremgang i produktion og beskæftigelse i de kommende år.

Spm. nr. S 24

Til *finansministeren* (7/10 82) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Er der indlagt andre forudsætninger end tidligere og i givet fald hvilke i de kriterier, der lægges til grund for udregninger på beskæftigelsestallene fra budgetdepartementet ved de omfattende indgreb, der er foreslået af regeringen?«

Begrundelse

Spørgsmålet er foranlediget af svaret fra finansministeren på spørgsmål 1190 (1981-82,

2. samling). Dette svar henviste til finansredegørelsen.

Som finansministeren rigtigt svarer, er det ikke muligt blot at lægge visse enkeltforanstaltningers virkninger sammen for at finde frem til stigningen i bl.a. arbejdsløshedstallene, og da det forekommer ejendommeligt, at ministeren ikke har lavet udregningen, så jeg kunne få et reelt svar, ser jeg mig nødsaget til at spørge om ovenstående, da jeg, ifald der er lavet om på kriterierne, jo ikke kan bruge tallene i finansredegørelsen.

I øvrigt skal jeg ikke undlade at beklage, at det af det tidligere svar klart fremgår, at jeg skal læse et værk igennem på 180 sider; en henvisning ville i det mindste have været på sin plads.

Besvarelse (13/10 82):

Finansministeren (Christophersen):

Som det fremgår af svaret på det tidligere spørgsmål, er det ved vurderingen af de samfundsøkonomiske virkninger af større samlede økonomisk-politiske programmer nødvendigt nærmere at vurdere, om der er andre samfundsøkonomiske virkninger af de foreslåede foranstaltninger end dem, der indgår i de samfundsøkonomiske modeller, således som disse f.eks. fremgår af det tekniske appendiks i Finansredegørelse 1982 side 33-51. Der er således ikke tale om, for så vidt angår de samfundsøkonomiske sammenhænge, at anvende andre beregningsforudsætninger end under den tidligere regering, men om at vurdere de økonomisk-politiske foranstaltninger så sagligt og forsvarligt som muligt.

Med så omfattende indgreb, som regeringen har foreslået, er vurderingen forbundet med større usikkerhed end normalt, idet det er nødvendigt at tage højde for det skift i forventningerne til fremtiden, der vil være en følge af vedtagelse af forslagene, og det er herunder nødvendigt at bedømme de sandsynlige virkninger på renteniveauet og dermed på erhvervsinvesteringerne og boligbyggeriet. Arbejdet med vurderingen af disse ting er endnu ikke tilendebragt, hvorfor der ikke kan fremlægges en præcis talmæssig vurdering af den samfundsøkonomiske udvikling efter gennemførelsen af regeringens forslag. En sådan vurdering vil blive fremlagt så snart som muligt, senest i Budgetredegørelse 1983.

Spm. nr. S 29

Til *indenrigsministeren* (8/10 82) af:

Dohrmann (FP):

»Hvilke bemærkninger har ministeren til den manglende respekt for andres surt tjente penge, som et flertal i Sønderjyllands amtskommune udviser ved pludselig at ville ansætte en ny amtskommunaldirektør uden at afsætte den tidligere og således pålægge skatteborgerne en ekstra udgift på over 300.000 kr.?«

Begrundelse

Den bloktilskudsreducering til amter og kommuner, som regeringen har bebudet, bør nok tages op til en nærgående analyse med henblik på yderligere nedskæringer, når amterne i et tilfælde som her smider om sig med penge til fuldstændig vanvittige handlinger. Ikke blot i dette, men også i andre tilfælde ville det være ønskeligt og prisværdigt, om ministeren kraftigt ville påtale den slags udsejlsler.

Besvarelse (13/10 82):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg kender kun den omtalte sag fra dagspressen.

I henhold til § 67 i lov om kommunernes styrelse skal bestemmelser om løn- og øvrige ansættelsesvilkår for personale i kommunal tjeneste godkendes af Kommunernes Lønningsnævn. Det gælder også normering og klassificering af en stilling som amtskommunaldirektør.

Det ligger således uden for indenrigsministeriets kompetence at behandle en sag som den foreliggende.

Det bemærkes i øvrigt, at det – inden for de rammer, der kan godkendes af Kommunernes Lønningsnævn – er overladt til det enkelte amtsråd og kommunalbestyrelse at fastsætte den organisation, der skal gælde for den (amts)kommunale forvaltning.

Spm. nr. S 30

Til *justitsministeren* (8/10 82) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Vil ministeren undersøge, om kriminalpolitiets øverste ledelse har et for lavt ambitionsniveau med hensyn til efterforskning og afsløring af de farligste narkotikaforbrydere – nemlig de finansielle bagmænd, som igangsætter den illegale narkotikaimport og distribuerer af disse stoffer?«

Begrundelse

Menige narke-kriminalbetjente med kriminalassistent Truels Windfeld i spidsen påstår, at politiets topledelse er tilfreds, når narkotikaforbrydelser er delvis opklaret.

Windfeld siger, at efterforskningen stoppes, når små og mellemstore narkotikaforhandlere er afsløret – selv om man netop på dette stadium meget velbegrunder skulle fortsætte efterforskningen og afsløringen af de virkelig farlige økonomiske bagmænd, der ustandselig iværksætter og organiserer illegal import af narkotika.

Besvarelse (15/10 82):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har intet grundlag fundet for rigtigheden af de påstande, som nævnes i begrundelsen for det stillede spørgsmål. Det kan i denne forbindelse nævnes, at kriminalpolitiets indsats på narkotikaområdet i praksis har været koncentreret om den professionelle narkotikakriminalitet i importør- og mellemhandlerledet netop med henblik på bedst mulig udnyttelse af de forhåndenværende ressourcer inden for politiet. Det kan videre oplyses, at der inden for de seneste år er afsagt flere domme, hvor den 10-årige strafferamme i bestemmelsen i straffelovens § 191 om alvorlig narkotikakriminalitet har været udnyttet fuldt ud, ligesom der foreligger en række afgørelser med strafudmåling i nærheden af strafmaksimum.

Spm. nr. S 38

Til *boligministeren* (8/10 82) af:

Kaj Poulsen (S):

»Hvor lang tid vil regeringen acceptere, at også det almennyttige byggeri stopper for vedligeholdelsesarbejder og energibesparende foranstaltninger på grund af regeringens urimelige tilkendegivelser i statsministerens åbningstale om en ændret finansiering af det

[Kaj Poulsen]

almennyttige byggeri ved indførelse af en ensidig boligskat på de ældre almennyttige boligafdelinger?»

Begrundelse

De tanker, der er sluppet ud til offentligheden om regeringens planer, har forståeligt nok fået landsbyggefondens bestyrelse til at stoppe for nye tilsagn om tilskud til ældre almennyttige afdelingers forbedringsarbejder og energibesparende foranstaltninger.

Hvor lang tid venter boligministeren der vil gå, før regeringen har fået afklaret sin boligpolitik, så beskæftigelsen ikke skades unødigt?

Besvarelse (15/10 82):

Boligministeren (Bollmann):

Som led i regeringens plan for genopretning af dansk økonomi har det ikke været muligt at friholde boligområdet for at medvirke til opfyldelsen af regeringens samlede sparemaal.

I den skriftlige del af statsministerens åbningsredegørelse til folketinget den 5. oktober 1982 blev det derfor bl. a. tilkendegivet, at regeringen agtede at fremsætte forslag om en begrænsning af de statslige udgifter til det almennyttige byggeri. Denne ordning tænkes gennemført som en forøgelse af de ældre almennyttige boligafdelingers pligtmæssige bidrag til Boligselskabernes Landsbyggefond og en viderebetaling af en del af disse bidrag til staten.

Det overvejes for tiden i ministeriet, hvorledes ordningen nærmere skal udformes, herunder især anvendelsen af bidragene samt afgrænsningen af de afdelinger, som skal betale bidraget.

Disse overvejelser samt overvejelser over andre dele af boligpolitikken forventer jeg afsluttet snarest. Jeg vil derfor i begyndelsen af november måned fremlægge regeringens boligpolitiske udspil for folketinget gennem en række lovforslag som skitseret i åbningsredegørelsen.

Spm. nr. S 39

Til *indenrigsministeren* (8/10 82) af:

Poulsaard (FP):

»Agter ministeren omgående at udsende et cirkulære, der sætter en stopper for amts- og kommunalpolitikernes utidige rejseri, således at de deltager i absolut færrest mulige udlandsrejser og med så få personer som muligt?»

Begrundelse

Det fremgår af B.T. den 8. oktober, at medlemmer af Sønderjyllands amtsråd rejser til udlandet for millionbeløb, og selv om venstremanden Erling Tiedemann har sagt, at »herregud, de får jo ikke løn, og de skal da have noget«, så mener jeg nu, at politikere i tider som de nuværende, hvor befolkningen pålægges store byrder, ikke kan tillade sig at ødsle pengene væk til overflødig rejseri.

Jeg håber meget, at ministeren vil sætte en stopper for dette.

Besvarelse (13/10 82):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Der er ikke i den kommunale styrelseslovgivning hjemmel for indenrigsministeriet til at fastsætte regler om studierejser til udlandet for kommunalbestyrelsesmedlemmer og kommunalt ansatte.

Det må forekomme bedst i overensstemmelse med amtsråds og kommunalbestyrelses tilblivelse gennem direkte valg, at de valgte medlemmer selv må bære ansvaret for tilrettelæggelsen af og kontrollen med økonomiske dispositioner på dette område.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af øl og lov om tobaksafgifter.

Af Rahbæk Møller (SF) m.fl.

(Fremsat 13/10 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foghel):

Som det er anført i bemærkningerne til lovforslaget, stemte regeringspartierne imod